

Activiteitenrapport
2022 van het
Beroepsorgaan
inzake veiligheids-
machtigingen, -
attesten en -
adviezen

Dit activiteitenverslag voert artikel 13 uit van de Wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen, waarin wordt bepaald dat het beroepsorgaan een jaarverslag moet opstellen. Het werd, in aanwezigheid van de griffier van het Beroepsorgaan, goedgekeurd op de vergadering in mei 2023 door afgevaardigden van de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit en van de Vaste Comités I en P.

INLEIDING

Het Beroepsorgaan is in België het enige administratief rechtscollege dat bevoegd is voor geschillen die betrekking hebben op administratieve beslissingen in verschillende domeinen: veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en, tot slot, veiligheidsadviezen.

Daarnaast kan het Beroepsorgaan ook optreden als ‘annulatierechter’ tegen beslissingen van publieke of administratieve overheden om in een bepaalde sector, voor een bepaalde plaats of voor een bepaald evenement veiligheidsattesten of -adviezen aan te vragen.¹

Het Beroepsorgaan is samengesteld uit de voorzitters van het Vast Comité I, het Vast Comité P en de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Als ze verhinderd zijn, kunnen de drie voorzitters worden vervangen door een effectief lid-raadsheer van de instelling waartoe de betrokken voorzitter behoort.

De voorzitter van het Vast Comité I neemt het voorzitterschap van het Beroepsorgaan waar. De functie van griffier wordt uitgeoefend door de griffier van het Vast Comité I; het personeel van de griffie is het door het Comité aangestelde personeel. De samenstelling van het Beroepsorgaan levert een multidisciplinaire bijdrage aan de beraadslaging betreffende elk dossier.

Op te merken valt dat de administratie en de opvolging van de beroepen integraal ten laste is van het Vast Comité I. Het Comité stelt immers alle personen en middelen ter beschikking die nodig zijn om de administratie, de briefwisseling, het houden van hoorzittingen en het opstellen van de beslissingen voor zijn rekening te nemen. Het gaat daarbij enerzijds om de terbeschikkingstelling van de voorzitter en zijn plaatsvervangende leden en de griffier, maar ook de juristen als ‘toegevoegde griffiers’ en het administratief personeel die de griffie van dit administratief rechtscollege vormen. Anderzijds neemt het Vast Comité I in zijn begroting ook de kosten van de kantoren op zich als werkingskosten van het Beroepsorgaan.

¹ Voor meer informatie, zie VAST COMITÉ I, *Activiteitenverslag 2006*, 87-120 en VAST COMITÉ I, *Activiteitenverslag 2018*, 111-124.

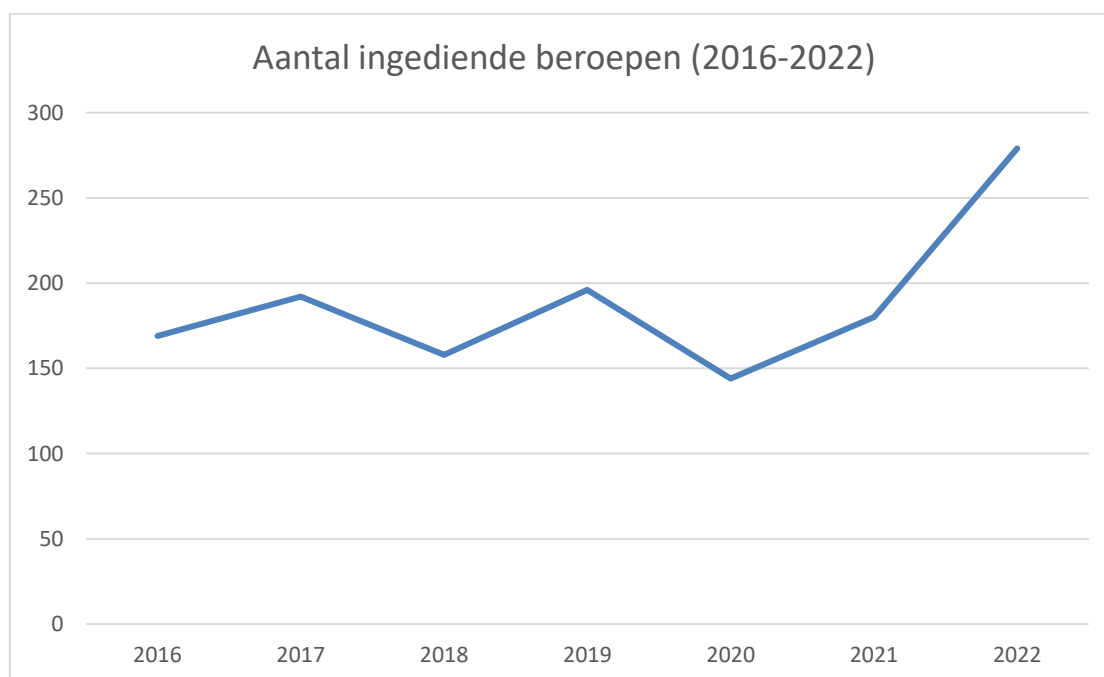
GEDETAILEERDE CIJFERS

In dit onderdeel worden de aard van de bestreden beslissingen, de hoedanigheid van de bevoegde overheden en de verzoekers, en de aard van de beslissingen van het Beroepsorgaan binnen de verschillende beroepsprocedures cijfermatig weergegeven. Om enige vergelijking mogelijk te maken, werden de cijfers van de zes vorige jaren eveneens opgenomen.

In 2022 werden 279 beroepen ingesteld, hetgeen een sterke stijging betekent ten opzichte van 2021 (180 beroepen) en 2020 (144 beroepen). Het Beroepsorgaan hield hoorzittingen à ratio van minimaal twee per maand. In 2022 vonden er 41 hoorzittingen plaats waarvan vier hoorzittingen met leden van veiligheidsoverheden.²

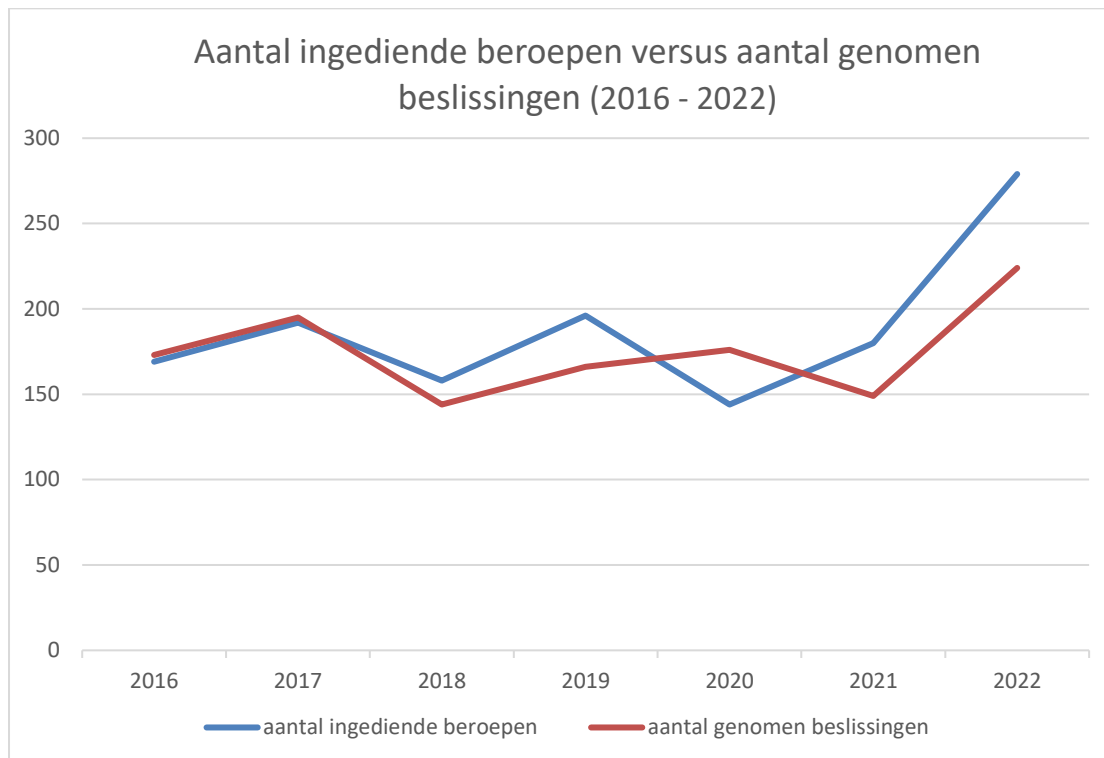
Er werden 224 definitieve beslissingen genomen.

Tabel 1. Aantal ingediende beroepen (2016-2022)

² 12 in het Nederlands en 29 in het Frans.

Tabel 2. Aantal ingediende beroepen versus aantal verleende beslissingen (2016-2022)

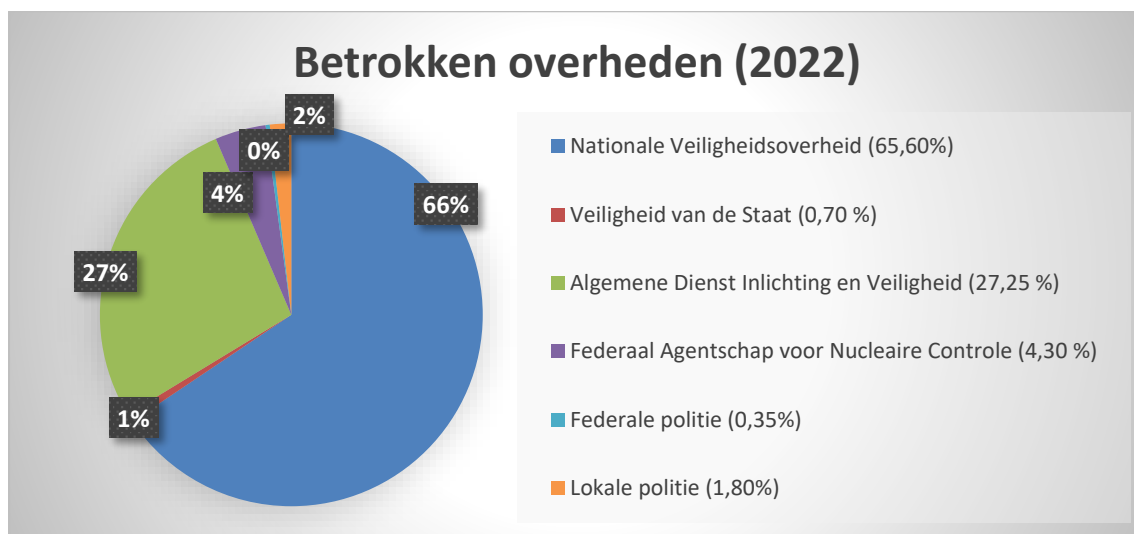

Tabel 3. Betrokken veiligheids- en verificatieoverheden³ (2016-2022)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nationale Veiligheidsoverheid	92	129	113	114	91	86	183
Staatsveiligheid	0	0	0	0	0	4	2
Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid	68	53	32	61	41	84	76
Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle	8	7	10	17	7	6	12
Federale politie	1	3	3	3	4	0	1
Lokale politie	0	0	0	1	1	0	5
TOTAAL	169	192	158	196	144	180	279

³ 'Verificatieoverheden' zijn overheden bevoegd voor het afleveren van veiligheidsattesten en -adviezen, zoals bijvoorbeeld de Federale Politie en de Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle.

Onderstaande grafiek toont de verdeling van de betrokken veiligheids- en verificatieoverheden in 2022.

Tabel 4. Aard van de bestreden beslissingen

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Veiligheidsmachtigingen (Art. 12 e.v. W.C&VM)							
Vertrouwelijk	5	1	2	5	0	2	5
Geheim	38	33	31	39	27	50	64
Zeer geheim	7	6	3	7	5	8	14
Weigering	28	30	26	39	23	37	47
Intrekking	9	7	4	16	8	17	15
Weigering en intrekking	0	0	0	0	0	4	3
Machtiging voor beperkte duur	4	1	1	3	0	1	0
Machtiging voor een lager niveau	1	0	0	0	0	0	1
Geen beslissing binnen de termijn	7	2	5	0	0	1	17
Geen beslissing binnen de verlengde termijn	1	0	0	0	0	0	0
Andere					1 ⁴		
SUBTOTAAL VEILIGHEIDSMACHTIGINGEN	50	40	36	51	32	60	83
Veiligheidsattesten voor geclassificeerde zone (art. 22bis, al. 1 W.C&VM)							
Weigering	1	3	3	1	0	3	2
Intrekking	0	0	0	0	0	0	0

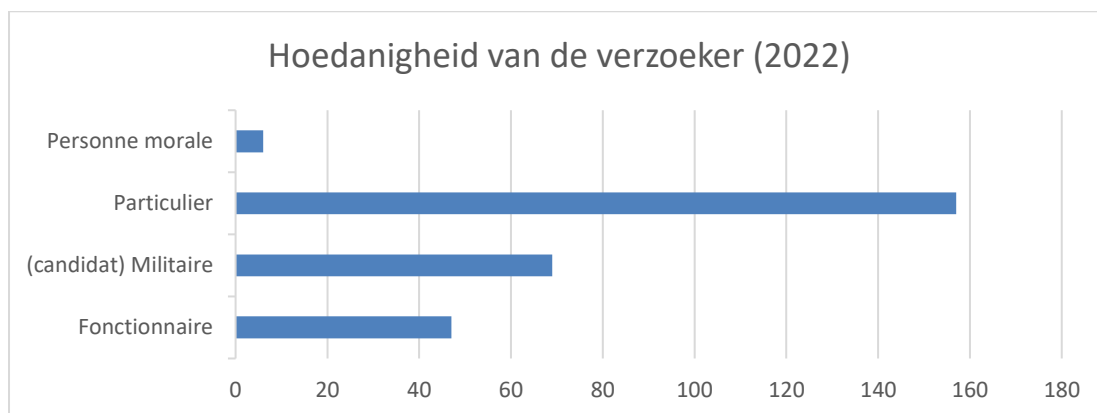
⁴ 'Waarschuwing van de verzoeker'. Aan een persoon werd de veiligheidsmachtiging voor een periode van vijf jaar met een waarschuwing toegekend. De betrokkene heeft beroep ingesteld tegen deze waarschuwing.

Geen beslissing binnen de termijn	0	0	0	0	0	0	0
Veiligheidsattesten voor plaats of evenement (art. 22bis, al. 2 W.C&VM)							
Weigering	9	20	15	12	6	2	21
Intrekking	0	0	0	0	0	0	2
Geen beslissing binnen de termijn	0	0	0	0	0	1	2
Veiligheidsattesten voor plaats of evenement (art. 22bis, al. 2 W.C&VM)							
Weigering	7	7	11	17	7	6	12
Intrekking	1	0	0	0	0	0	0
Geen beslissing binnen de termijn	0	0	1	0	0	0	0
Veiligheidsadviezen (art. 22quinquies W.C&VM)							
Negatief advies	101	122	92	115	99	108	157
Geen advies	0	0	0	0	0	0	0
Herroeping van positief advies	0	0	0	0	0	0	0
Normatieve rechtshandelingen van een administratieve overheid (Art. 12 W.Beroepsorgaan)							
Beslissing van een overheidsinstantie om veiligheidsattesten te eisen	0	0	0	0	0	0	0
Weigering van de NVO om verificaties voor veiligheidsattesten te verrichten	0	0	0	0	0	0	0
Beslissing van een administratieve overheid om veiligheidsadviezen te eisen	0	0	0	0	0	0	0
Weigering van de NVO om verificaties voor veiligheidsadviezen te verrichten	0	0	0	0	0	0	0
SUBTOTAAL ATTESTEN EN ADVIEZEN	119	152	122	145	112	120	196
TOTAAL BESTREDEN BESLISSINGEN	169	192	158	196	144	180	279

Tabel 5. Hoedanigheid van de verzoeker

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ambtenaar	2	4	5	4	8	16	47
(kandidaat) Militair	23	20	8	27	39	81	69
Particulier	139	164	140	163	95	80	157
Rechtspersoon	5	4	5	2	2	3	6

Onderstaande grafiek toont de verdeling volgens de 'hoedanigheid van de verzoeker' in 2022.

Tabel 6. Taal van de verzoeker

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Franstalig	99	115	83	101	83	86	201 ⁵
Nederlandstalig	70	77	75	95	61	94	123 ⁶
Duitstalig	0	0	0	0	0	0	0
Anderstalig	0	0	0	0	0	0	0

⁵ 181 Franstalige dossiers in 2022 et 20 Franstalige dossiers van de afgelopen jaren (maar behandeld in 2022).

⁶ 98 Nederlandstalige dossiers in 2022 en 25 Nederlandstalige dossiers van de afgelopen jaren (maar behandeld in 2022).

Tabel 7. Handelingen van de griffie

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Volledig dossier opvragen (1)	167	191	154	191	141	180	279
Vraag om bijkomende informatie (2) en herinneringen verstuurd naar de veiligheids- en verificatieoverheden (3)	23	36	12	39	41	45	146 ⁷

- (1) Het Beroepsorgaan kan het gehele dossier opvragen bij de veiligheids- en verificatieoverheden. Aangezien dit dossier meer gegevens bevat dan het onderzoeksverslag alleen, wordt dit verzoek systematisch gedaan door de griffie.
- (2) Het Beroepsorgaan beschikt over de mogelijkheid om tijdens de procedure aanvullende informatie die het nuttig acht, op te vragen. In de praktijk neemt de griffie de taak op zich om de overheden te vragen de dossiers te vervolledigen.
- (3) Art. 6 van het KB Beroepsorgaan bepaalt de termijnen voor de aanlevering van de dossiers door de veiligheids- en verificatieoverheden. Die termijnen vangen aan wanneer de griffier een kopie van het beroep naar de betrokken veiligheids- of verificatieoverheid stuurt. Ze variëren naargelang de aard van de betwiste handeling. Zo moet de veiligheids- of verificatieoverheid haar dossier aanleveren binnen de 15 dagen voor veiligheidsmachtigingen, binnen de 5 dagen voor veiligheidsattesten en binnen de 10 dagen als het beroep betrekking heeft op een veiligheidsadvies. Wanneer die termijnen niet worden nageleefd, legt de griffie de nodige contacten. Deze gegevens worden geregistreerd vanaf 2019.

⁷ Er werden 76 vragen om bijkomende informatie en 70 herinneringen verstuurd naar de veiligheids- en verificatieoverheden.

Tabel 8. Voorbereidende gerechtelijke handelingen van het Beroepsorgaan⁸

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Horen van een lid van een overheidsinstantie (1)	10	0	1	6	1	4	12
Beslissing van de voorzitter (2)	0	0	0	0	0	0	0
Verwijderen van informatie uit het dossier door het Beroepsorgaan (3)	54	80	72	77	50	77	118
Beslissingen alvorens recht te doen (4)	/	/	/	9	9	19	28

- (1) Het Beroepsorgaan kan beslissen om de leden van de inlichtingen- en politiediensten of van de veiligheids- of verificatieoverheden die aan het veiligheidsonderzoek of de veiligheidsverificatie hebben meegewerkt, te horen.
- (2) De voorzitter van het Beroepsorgaan kan beslissen dat het lid van de inlichtingendienst bepaalde gegevens geheimhoudt tijdens zijn verhoor.
- (3) Indien de betrokken inlichtingen- of politiedienst hierom verzoekt, kan de voorzitter van het Beroepsorgaan beslissen dat bepaalde informatie wordt verwijderd uit het dossier dat ter inzage aan de verzoeker zal worden voorgelegd.
- (4) Het kan bijvoorbeeld gaan om de verdere opvraging van informatie over de context van een gerechtelijk dossier of de verschijning te bevelen van de diensten die het onderzoek of de veiligheidsverificatie hebben verricht. Deze gegevens worden geregistreerd vanaf 2019

Tabel 9. Wijze waarop de verzoeker zijn rechten van verdediging uitoefent

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inzage van het dossier door de verzoeker en/of zijn advocaat	87	105	69	96	96	97	136
Horen van de verzoeker (al dan niet bijgestaan door zijn advocaat) ⁹	127	158	111	143	135	151	192

⁸ De cijfers voor 'voorbereidende gerechtelijke handelingen' (tabel 6), 'wijze waarop de verzoeker zijn rechten van verdediging uitoefent' (tabel 7) of 'aard van de beslissingen van het Beroepsorgaan' (tabel 8) komen niet noodzakelijkerwijs overeen met het aantal ingediende verzoeken (zie tabellen 1 tot 4). Sommige dossiers werden bijvoorbeeld al opgestart in 2020, terwijl de beslissing pas viel in 2021.

⁹ De W.Beroepsorgaan regelt de bijstand door een advocaat tijdens de zitting, maar niet de vertegenwoordiging door die laatste. In bepaalde dossiers wordt de verzoeker (al dan niet bijgestaan door zijn advocaat) meermaals gehoord. In 56% van de gevallen werd de verzoeker bijgestaan door een advocaat.

Tabel 10. Aard van de beslissingen van het Beroepsorgaan

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Veiligheidsmachtigingen (art. 12 e.v. W.C&VM)							
Beroep onontvankelijk	0	3	0	1	1	0	2
Beroep zonder voorwerp	7	0	4	3	3	3	5
Beroep ongegrond	18	13	12	12	16	11	20
Beroep gegrond (volledige of gedeeltelijke toekenning)	24	24	12	25	14	17	31
Bijkomende onderzoeksdaden door de overheidsinstantie	2	0	1	1	2	1	1
Bijkomende termijn voor de overheidsinstantie	2	1	1	0	3	0	3
Verleent akte van afstand van beroep	0	0	3	2	2	11	2
Veiligheidsattesten voor geclassificeerde zone (art. 22bis, al. 1 W.C&VM)							
Beroep onontvankelijk	0	1	0	0	0	0	0
Beroep zonder voorwerp	0	1	0	0	0	0	0
Beroep ongegrond	1	0	1	1	0	2	0
Beroep gegrond (toekenning)	1	1	0	3	0	2	1
Verleent akte van afstand van beroep	-	-	-	1	0	0	0
Veiligheidsattesten voor plaats of evenement (art. 22bis, al. 2 W.C&VM)							
Beroep onontvankelijk	0	1	2	4	2	0	4
Beroep zonder voorwerp	0	1	0	0	0	0	1
Beroep ongegrond	2	12	2	4	4	1	6
Beroep gegrond (toekenning)	4	7	3	4	1	0	9
Verleent akte van afstand van beroep	0	1	2	0	0	0	2
Veiligheidsattesten voor nucleaire sector (art. 8bis, §2 W.C&VM)							
Beroep onontvankelijk	1	1	0	1	0	0	0
Beroep zonder voorwerp	1	0	1	0	0	0	1
Beroep ongegrond	0	1	1	5	2	2	6
Beroep gegrond (toekenning)	7	5	6	7	4	6	5
Verleent akte van afstand van beroep	-	-	2	0	0	0	0
Veiligheidsadviezen (art. 22quinquies W.C&VM)							
Beroepsorgaan onbevoegd	0	20 ¹⁰	12	0	0	0	0
Beroep onontvankelijk	15	10	3	7	8	3	18
Beroep zonder voorwerp	0	1	3	1	6	4	11

¹⁰ Het betreft *in casu* de beroepen ingediend tegen (negatieve) veiligheidsadviezen van de Nationale Veiligheidsoverheid met betrekking tot personeel van onderaannemers actief bij Europese instellingen. Het Beroepsorgaan had beslist dat er geen wettelijke basis was voor de adviezen van de Nationale Veiligheidsoverheid. Bijgevolg verklaarde het Beroepsorgaan zich onbevoegd om te oordelen over de al dan niet gegrondheid van de veiligheidsadviezen van de Nationale Veiligheidsoverheid.

Bevestiging van negatief advies	42	49	46	40	51	47	59
Omzetting in positief advies	46	41	27	43	52	34	37
Verleent akte van afstand van beroep	0	1	0	1	5	5	4
Beroep tegen normatieve rechtshandelingen van een administratieve overheid (art. 12 W.Beroepsorgaan)	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL	173	195	144	166	176	149	228